

**PACTE TERRITORIAL PER A LA PROMOCIÓ ECONÒMICA
I L'OCUPACIÓ DEL BARCELONÈS NORD**

Abril 2001

Acord de Bases pel Pacte Territorial per a la promoció econòmica i l'ocupació del Barcelonès Nord

Antecedents

La necessitat d'implicar a les autoritats públiques i interlocutors socials en una estratègia global i integrada d'ocupació va estar present en diferents cimeres europees fins a concretar-se en l'anomenat procés de Luxemburg, pel qual es posa en marxa una estratègia europea d'ocupació que es concreta mitjançant directrius anuals de la política d'ocupació i recomanacions pels estats membres, que s'apliquen a través dels Plans Nacionals d'ocupació.

En paral·lel, l'experiència de les iniciatives comunitàries i dels Pactes territorials confirmen la idea de què l'àmbit local constitueix un marc adequat per a l'activació de l'ocupació ja que permet una mobilització concreta dels recursos i una major proximitat a l'usuari final de les polítiques, treballadors i empreses.

Això té una concreció en els nous reglaments dels fons estructurals i en la voluntat de delimitar un àmbit local de les polítiques d'ocupació.

El Pacte per l'ocupació de Catalunya 1998-2000 i els pactes per l'ocupació a nivell local, siguin o no pactes territorials, expressen el nou impuls regional i local de la concertació per l'ocupació.

En aquesta línia, l'Associació i la Federació de Municipis de Catalunya han signat recentment amb la Generalitat de Catalunya un acord per donar suport als Pactes territorials, que suposa el reconeixement de la concertació local per l'ocupació, alhora que es manifesta pel Departament de Treball la voluntat de desenvolupar un Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el que les entitats locals tindrien un paper destacat, seguint la línia ja iniciada amb la constitució de l'Òrgan de Direcció del Servei Públic d'Ocupació.

Pel que respecta al nostre àmbit els ajuntaments del Barcelonès Nord han concretat amb patronals, sindicats i les empreses diferents pactes i acords de caràcter divers com ara el Consell Econòmic i Social de Sant Adrià de Besòs, Pactes de ciutat a Badalona i Santa Coloma de Gramenet, plans d'ordenació del comerç...

La signatura al març de l'any 2000 per part dels Ajuntaments de Badalona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet i el Consell Comarcal del Barcelonès de l'Acord de creació i d'impulsió del Pacte Territorial del Barcelonès Nord" neix del convenciment que aquest tres municipis conformen un territori amb característiques i problemes molt similars que

requereixen d'una acció concertada i d'una mobilització de tots els actors per tal de situar-lo en condicions similars a d'altres territoris de Catalunya, tant en relació als seus nivell d'atur i ocupació com de benestar i renda.

Els tres ajuntaments es comprometien a coordinar les seves actuacions i programes en matèria d'ocupació i participar de comú acord en projectes per a la dinamització econòmica del territori, establint un paper coordinador del Consell Comarcal en aquesta dinàmica. Així mateix afirmaven la necessitat d'associar a les patronals i sindicats del territori i a les institucions que hi intervenen en matèria d'ocupació amb l'objectiu de realitzar una política eficaç i eficient d'ocupació i assegurar a ciutadans i empreses del Barcelonès Nord el desenvolupament de les seves potencialitats, per assolir una millora de l'ocupació, la cohesió social i la sostenibilitat del territori.

La concertació, però, no es va fer extensiva a sindicats i patronals segons preveia l'acord i va quedar limitada als Ajuntaments i Consell, amb un document de programació que establia objectius i accions pel període 2000-2003 en relació a la iniciativa de la Diputació de Barcelona de desenvolupar pactes territorials en el marc de l'estratègia d'ocupació europea.

Es tracta doncs de corregir aquesta situació i concretar aquesta voluntat de concertació dels ajuntaments. L'Acord de Bases del Pacte territorial del Barcelonès Nord expressa en aquest sentit el convenciment de sindicats, patronals i ajuntaments, de que la concertació local és un instrument idoni pel desenvolupament de les polítiques d'ocupació i que la posada en marxa d'una estratègia d'actuació comuna al Barcelonès Nord, és un element valuós pel redreçament econòmic i social del territori, alhora que suposarà una millora de l'eficàcia i eficiència de les polítiques actives d'ocupació.

Així mateix, suposa una aposta per una estratègia de desenvolupament local que des de la constatació de les dificultats i potencialitats del Barcelonès Nord vol encarar els reptes de la transició a la societat del coneixement en el marc d'una economia globalitzada i competitiva amb les eines de la concertació i la cooperació institucional i en el marc de l'estratègia europea.

Redreçar el Barcelonès Nord

El Barcelonès Nord, conformat pels municipis de Badalona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet aplega 367.523 persones, més del 6% de la població de Catalunya, i per tant amb una densitat de població extraordinàriament elevada (11.070h/Km²). El seu desenvolupament territorial recent ha estat determinat per l'impacte brutal del "desarrollisme" (1960-1975) que va fer que en menys de tres dècades la seva població es multipliqués per tres. Cap altre territori de la perifèria barcelonina va rebre

un impacte poblacional tant fort, amb les conseqüències evidents d'alta densitat, insuficiència de serveis i manca d'infraestructures.

En relació a l'estructura de població, la subcomarca presenta un percentatge de població jove superior a la mitjana catalana però, lleugerament inferior a la resta de comarques metropolitanes. Així, l'índex d'envelliment es manté en nivells força inferiors al del Barcelonès i proper al de les altres comarques metropolitanes.

Els nivells de formació de la població són clarament inferiors als del conjunt del país i les comarques metropolitanes, tal com mostren el percentatge de majors de 10 anys que no saben llegir o escriure, el doble de la mitjana catalana, o la taxa d'universitaris, amb un comportament similar però en sentit contrari. Aquesta situació fa que, majoritàriament, la força de treball del Barcelonès Nord tingui un perfil poc qualificat en relació a les comarques veïnes. Una expressió de les greus conseqüències d'aquest fet i, alhora, de la feblesa de la activitat econòmica al territori, és que la renda familiar disponible per càpita d'aquests municipis, ocupa invariablement des de fa més de 7 anys, les darreres posicions del rànquing català amb una mitjana entorn al 75% de la catalana.

La població del Barcelonès Nord té una taxa d'activitat que, tot i situar-se lleugerament per damunt la catalana, és clarament inferior a la de la resta de totes les comarques metropolitanes. L'estructura de l'ocupació demostra que la major part dels llocs de treball es situen al sector serveis i menys d'un terç es localitzen a la indústria.

La taxa d'ocupació és tant sols del 46,22%, sis punts per sota de la província de Barcelona, amb taxes d'atur que superen en més de dos punts les de les altres comarques metropolitanes. Aquest major impacte de l'atur té una especial incidència entre les dones i els més joves, amb diferències respecte les taxes del conjunt de Catalunya que ronden els 5 punts, així com entre els majors de 45 anys. Els col·lectius de difícil integració sociolaboral incrementen el seu pes relatiu.

Per altra banda, l'evolució del creixement del valor afegit brut (VAB) en els darrers anys ha estat per sota de la mitjana provincial, com a efecte d'una estructura d'activitat caracteritzada per un procés de desindustrialització - amb pèrdues significatives a la indústria manufacturera- i uns serveis més adreçats a les persones que a les empreses.

Val a dir que aquest territori, tot i tenir una excel·lent posició estratègica entre, d'una banda, la ciutat de Barcelona i, d'altra, comarques emergents amb altes taxes d'activitat econòmica (Maresme, Vallés Oriental i Vallés Occidental) pateix un fort desequilibri per una clara manca de sòl i una

WPR

escassa provisió d'infraestructures logístiques, de transports i telecomunicació.

És en aquí, on els nous projectes entorn al Fòrum 2004, el nou port de Badalona, les infraestructures de transport, etc. representen una gran oportunitat per convertir la plataforma del Besòs en un veritable eix de centralitat metropolitana i, per tant, en un focus generador de nova activitat econòmica i ocupació.

En resum, aquesta realitat territorial i socioeconòmica comuna als tres municipis que conformen el Barcelonès Nord, amb els seus perills i oportunitats, determina la necessitat d'articular una estratègia i una política comuna d'ocupació i desenvolupament econòmic basada en els quatre pilars establerts per la Unió Europea: adaptabilitat, ocupabilitat, esperit emprenedor i igualtat d'oportunitats.

I en conseqüència, els ajuntaments de Badalona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet, el Consell Comarcal del Barcelonès, les patronals ACI, FEB i PIMEC-SEFES i els sindicats CC.OO. i UGT, signen els següents

ACORDS

1. Primer

Desenvolupar el Pacte territorial del Barcelonès Nord, establint vies de cooperació amb la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

2. Segon

Crear un marc estable de relacions per l'elaboració de la programació, el seguiment i avaluació de les actuacions acordades, així com la actualització d'objectius i accions. Es constitueix un organisme executiu del Pacte anomenat "Comissió d'Impulsió", integrada pels signants del Pacte, que actuarà sobre la base del consens. La Comissió d'impulsió estaria assistida d'un Comitè Tècnic, format amb tècnics de les diferents entitats. Amb la finalitat de desenvolupar el Pacte es constituïran quantes Comissions de caràcter temàtiques estimi necessàries la Comissió d'Impulsió.

3. Tercer

Assolir el màxim nivell d'ocupació al territori, amb un creixement econòmic sostingut i sostenible i enfortint la cohesió social, amb línia amb l'objectiu de la Unió Europea d'arribar a una taxa d'ocupació del 70% a l'any 2010, i d'un 60% per a les dones. Això requereix d'un esforç a nivell de recursos humans i de promoció de l'activitat econòmica al territori, una aposta per la qualitat de l'ocupació i una coordinació d'esforços i recursos.

En aquest sentit, caldrà impulsar:

- la promoció de noves activitats generadores d'ocupació i de la innovació tecnològica, el suport a les pimes i el foment de l'esperit d'emprendre.
- la millora del nivell d'educació i formació.
- la promoció de mesures per a evitar l'exclusió i la marginació social, el foment de l'ocupació dels col·lectius més desfavorits i l'impuls de la cohesió social.
- la qualitat i l'eficiència de les infraestructures i la modernització del sector productiu i de serveis.
- un servei públic d'ocupació que contribueixi, a nivell de territori, a solucionar els desajustos entre oferta i demanda dins el mercat de treball.
- una coordinació dels recursos del territori i una intensa cooperació amb les institucions regional i estatal

4. Quart

Afavorir un plantejament estratègic adequat a la realitat del territori i concretar un pla d'acció consensuat entre els diferents interlocutors, en el marc de la programació del Pacte.

5. Cinquè

Afavorir que les entitats i ciutadans i ciutadanes del Barcelonès Nord s'impliquin en el desenvolupament del Pacte, fent-los coneixedors dels objectius i iniciatives acordades i recollint les seves aportacions. A l'efecte de propiciar la seva adhesió activa es constituirà un organisme de participació. Per tal d'aconseguir la major proximitat als usuaris destinataris de les accions i una major eficàcia en la seva posada en marxa, el Pacte vol associar a les entitats i agents que en siguin competents en la realització de les mateixes.

6. Sisè

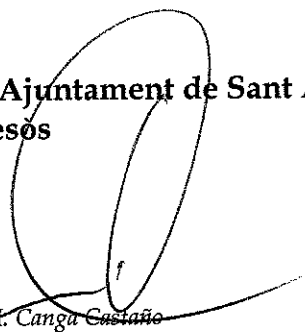
Col·laborar amb territoris propers i d'altres pactes territorials i xarxes territorials i temàtiques, per tal de establir llaços de cooperació i d'intercanvi d'experiències, amb l'objectiu de millorar els nostres programes i accions.

**Per l'Ajuntament de Badalona i
el Consell Comarcal del Barcelonès**

Maitte Argués i Ferrer
Alcaldeessa de Badalona i Presidenta del CCB

**Per l'Ajuntament de Sant Adrià
de Besòs**

Jesús M. Canga Castaño
Alcalde de Sant Adrià de Besòs

**Per l'Ajuntament de Santa Coloma
de Gramenet**

Mariela de Madre Ortega
Alcaldeessa de Santa Coloma de Gramenet

**Per la Federació d'Empresaris
de Badalona**

Joaquim Padrós i Simón
President

**Per la Unió Sindical de Comissions
Obreres del Barcelonès**

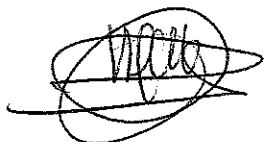
Angel Crespo Sánchez
Secretari General

**Per la Unió General de Treballadors
de Catalunya**

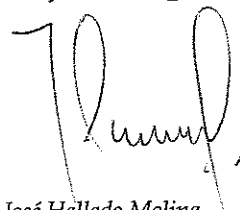
Oriaco Hidalgo i Salgado
Secretari de Política Institucional

**Per l'Associació del Comerç i la
Indústria de Santa Coloma de
Gramenet**

Pedro Antonio García Moya
President

**Per la PIMEC-SEFES Petita i
Mitjana Empresa de Catalunya**

José Hallado Molina
Director de Relacions Laborals

Marta Gibert i Casanovas
Secretaria del Consell Comarcal
del Barcelonès

Badalona, 4 d'abril de 2001

LÍNIES DE PROGRAMACIÓ 2001-2003

Els Ajuntaments, el Consell Comarcal i els agents socials signants del *Pacte Territorial per a la Promoció Econòmica i l'Ocupació del Barcelonès Nord*, concreten l'Acord de Bases a través de la programació del període 2001-2003, que haurà d'actualitzar-se anualment pels organismes polítics i tècnics creats.

Dita programació s'inscriu en el marc de l'estratègia europea d'ocupació i té com a objectiu redreçar la situació del Barcelonès Nord, aprofitant la seva excel·lent posició territorial i els nous projectes urbanístics i d'infraestructures, de forma que es desenvolupi un veritable eix de centralitat metropolitana i es generi el màxim nivell d'ocupació, amb un creixement econòmic que enforteixi la cohesió social.

En aquest sentit, els signants es comprometen a treballar per assolir en el nostre territori l'objectiu fixat per l'any 2010 en la cimera europea de Lisboa, d'arribar a una taxa d'ocupació total del 70% i d'una taxa d'ocupació per a les dones, del 60%.

La programació d'accions pel període 2001-2003 s'articula a partir del desenvolupament de quatre línies estratègiques:

A. Millora de l'ocupabilitat de les persones i millora de les accions destinades a l'ocupació.

- Xarxa bàsica d'informació, orientació i intermediació i el projecte de coordinació d'accions ocupacionals a la comarca. Es tracta de crear un mecanisme d'intermediació molt àgil i personalitzat amb un sistema d'informació compatible amb altres nivells territorials, que haurà de garantir la integració local en el servei d'ocupació. Per tal fer-ho es definirà un sistema que, a partir de l'objectiu de fer transparent el mercat de treball, contribueixi a solucionar els desajustos entre oferta i demanda. Les accions IORO d'Ajuntaments i agents socials, es desenvoluparan en el sentit de possibilitar itineraris individualitzats d'ocupació.
- L'objectiu d'adequar la formació a l'oferta de treball de les empreses i la posada en marxa d'un seguit de iniciatives de formació que contribueixi a superar el actual dèficit formatiu de la comarca. A més de cursos de formació ocupacional i contínua, programes de garantia social i accions de formació-ocupació (tallers d'ocupació, cases d'oficis, escoles taller,...), es considera imprescindible establir una actuació complementària dels tres subsistemes de formació -reglada, ocupacional i contínua-. En aquest sentit caldrà posar en marxa un Consell de la Formació Professional.
- Difusió de les activitats de formació i foment de l'ocupació a nivell local i comarcal.

B. Impulsió de polítiques d'igualtat.

- Accions adreçades a persones que conformen col·lectius amb majors dificultats d'accés a l'ocupació: programes específics per a majors de 40 anys, immigrants, dones, joves en transició de l'escola al treball i discapacitats. En general, es tracta d'accions innovadores que tenen en compte la multiplicitat de factors que dificulten la incorporació d'aquests col·lectius al mercat de treball.
- I en aquest sentit, la proposta d'impulsar dins de l'actual període de programació la formulació d'un programa EQUAL i noves eines d'integració laboral de les persones excloses com ara empreses d'inserció, col·laboració social i desenvolupament del tercer sector.
- Desenvolupament de programes locals a mida per tal de millorar la inserció laboral dels immigrants. A mig termini, caldrà elaborar un programa d'actuació en relació als immigrants que comarcalitzi aquestes experiències i accions locals.
- Garantir la paritat homes-dones en els programes ocupacionals.

C. Estratègies de dinamització sectorial i estructuració del territori.

- Consolidació d'una visió estratègica de la comarca, aprofundint en el seu coneixement i en el desenvolupament de projectes comuns com:
 - *L'Observatori del Mercat de Treball*, integrat en la xarxa d'observatoris locals de la Diputació de Barcelona i del mercat de treball de Catalunya. S'encarregarà de fer un seguiment de l'activitat econòmica i del mercat de treball del Barcelonès Nord i mesurarà els efectes de les accions programades pel Pacte, mitjançant el seu seguiment i avaluació. Per la difusió dels seus informes farà ús, principalment, de les tecnologies de la informació.
 - El *Mapa formatiu* del Barcelonès Nord, que té per objectius potenciar la competitivitat de les empreses a partir de la detecció i anàlisi de les necessitats formatives dels diferents sectors, actualitzar anualment els canvis que es produeixin en les necessitats de qualificació de les empreses locals mitjançant la creació d'un instrument adhoc i afavorir la inserció laboral dels aturats/des. Entre d'altres es preveu realitzar les següents activitats: enquesta de necessitats de formació i qualificació a les empreses i de les preferències formatives dels treballadors/res, anàlisi de l'oferta formativa i els recursos existents en els tres subsistemes de formació i una proposta de dispositiu que permeti una detecció ràpida de les necessitats i que serveixi per planificar futures accions.
 - *L'estudi d'impacte sobre el mercat de treball local de les noves infraestructures i activitats generades entorn l'Àrea del Besòs i la celebració del Fòrum 2004*. Pretén aprofitar la situació estratègica del Barcelonès Nord per tal d'atreure activitat econòmica i generar ocupació i, al mateix temps, conèixer les necessitats d'ocupació i el perfil del nous llocs de treball per tal de programar durant els propers anys les activitats formatives més adients. El caràcter terciari de les activitats porta a estudiar el possible desenvolupament d'activitats relacionades amb les noves fonts d'ocupació.

WTR

També caldrà concretar una visió global de les possibilitats i mancances del territori en relació al desenvolupament de la societat del coneixement, a partir dels plans directors sobre la societat de la informació. Posada en marxa d'experiències pilot i de plans d'alfabetització digital per evitar l'exclusió digital. Incorporació de les eines de la societat del coneixement en la empresa i en l'administració.

- EXPOCOLOMA, Fòrum de Ciutats i Medi Ambient de Badalona, etc.

D. Promoció de l'esperit emprenedor, suport a les PIMEs i desvetllament de noves activitats emergents.

- Divulgació de la cultura emprenedora.
- Acompanyament a empreses de nova creació, facilitant la seva consolidació i afavorint el sorgiment de projectes empresarials en el camp de les noves fonts d'ocupació.
- Servei Autoempresa.
- Desenvolupament dels actuals centres de serveis a l'empresa, amb un especial èmfasi en les tasques d'internacionalització i d'assessorament i formació en matèria de tecnologies de la informació i qualitat.
- Un concurs d'iniciatives empresarials que premii, a banda de la vessant tecnològica, les millors iniciatives industrials, comercials i socials
- La modernització i millora del sector serveis i de la distribució comercial, mitjançant plans de dinamització comercial i accions de suport al comerç local a tots els municipis, la realització de jornades sobre el futur dels mercats locals, etc.

La programació del 2001

El tancament de la programació de l'any 2001 està prevista per a finals d'aquest mes, en el que la Comissió d'Impulsió i el Comitè Tècnic sorgits de la signatura d'aquest pacte concluiran els treballs de programació ja iniciats. A tal efecte, després de la constitució formal d'aquest dos organismes en el dia d'avui, s'iniciarà la fase final per la que es prepararan els documents a presentar a la Convocatòria de Pactes Territorials per a la promoció econòmica i l'ocupació.

El cost dels programes i accions previstos serà finançat i cofinançat pels sindicats, associacions empresarials, Ajuntaments, Consell Comarcal, Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, i Fons Estructurals de la Unió Europea.

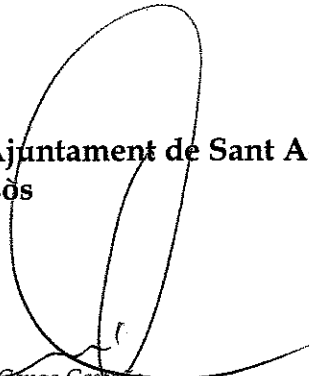

**Per l'Ajuntament de Badalona i
el Consell Comarcal del Barcelonès**

Maite Arqué i Ferrer
Alcaldeessa de Badalona i Presidenta del CCB

**Per l'Ajuntament de Sant Adrià
de Besòs**

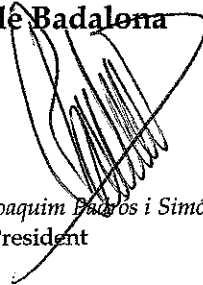
Jesús M. Canga Casaró
Alcalde de Sant Adrià de Besòs

**Per l'Ajuntament de Santa Coloma
de Gramenet**

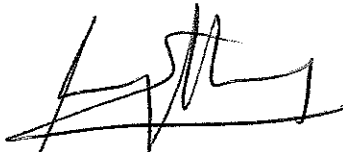
Miquela de Madre Ortega
Alcaldeessa de Santa Coloma de Gramenet

**Per la Federació d'Empresaris
de Badalona**

Joaquim Pascós i Simón
President

**Per la Unió Sindical de Comissions
Obreres del Barcelonès**

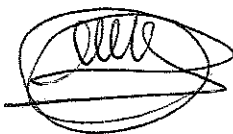
Angel Crespo Sánchez
Secretari General

**Per la Unió General de Treballadors
de Catalunya**

Ciriaco Hidalgo i Salgado
Secretari de Política Institucional

**Per l'Associació del Comerç i la
Indústria de Santa Coloma de
Gramenet**

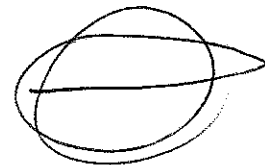

Pedro Antonio García Moya
President

**Per la PIMEC-SEFES Petita i Mitjana
Empresa de Catalunya**

José Hallado Molina
Director de Relacions Laborals

Marta Gibert i Casanovas
Secretaria del Consell Comarcal
del Barcelonès

Badalona, 4 d'abril de 2001